

global witness

May 2013

ນັກລົງທຶນຢາງພາລາ: ບໍລິສັດຫວຽດນາມ ແລະຜູ້ໃຫ້ທຶນກຳລັງຂັບເຄື່ອນ ວິກິດການໄຂວ່ອຄວ້າເອົາທີ່ດິນຢູ່ໃນກຳປູເຈຍ ແລະ ສປປ ລາວ ແນວໃດ

1) ພາກສັງລວມ

ກຳປູເຈຍ ແລະ ສປປ ລາວ ແມ່ນຢູ່ໃນສະພາບການທີ່ກ່າວຍໄອກາດທາງດ້ານວິກິດການໄຂວ່ອຄວ້າເອົາທີ່ດິນ, ທີ່ໄດ້ມີການຂັບເຄື່ອນໂດຍ ‘ນັກລົງທຶນຢາງພາລາ’ ຫວຽດນາມ. ບົດລາຍງານນີ້ເປີດເຜີຍໃຫ້ເຫັນເຖິງວິທີການທີ່ບໍລິສັດຍັກໃຫຍ່ຂອງຫວຽດນາມສອງບໍລິສັດຕີ: ຂວາງແອງເຢຍລາຍ (HAGL) ແລະກຸ່ມບໍລິສັດຢາງຫວຽດນາມ (VRG) ທີ່ໄດ້ເຊົ້າເຜີນດິນຂະໜາດໃຫຍ່ໃນການຮັດສວນປຸກຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ກຳປູເຈຍ, ໂດຍທີ່ຮັດໃຫ້ເກີດເຜີນທີ່ເປັນໄພຕ່ກັບຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະສະພາບແວດລ້ອມ. ການຜູ້ພັນອັນໄກຊີດເພື່ອເຮັດໃຫ້ເກີດມີການສ້າລາດບັງຫຼວງຂອງບຸກຄົນຢູ່ໃນວິຈາການທາງດ້ານການເມືອງ ແລະທຸລະກິດໄດ້ມີສ່ວນຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຈົ້າຫຼືບໜີການຖືກໂທດຕາມກົດໝາຍໄດ້, ຂໍຕົກລົງທາງທຸລະກິດແມ່ນຖືກປົກປິດເປັນຄວາມລັບ ແລະເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບການສະໜອງທຶນຈາກທະນາຄານ ດອຍຊ໌ ແບງຄໍ (ທະນາຄານ ດອຍຊ໌ ແບງຄໍ) ແລະສະຫະພັນການເງິນສາກົນ (IFC).

ຄວາມກົດດັນອັນໜ້າກ່າວ່າລຳລັບທີ່ດິນ ເພື່ອປຸກຢາງພາລາແມ່ນມີແຮງຂັບເຄື່ອນມາຈາກຄວາມຕ້ອງການທີ່ມີເພີ່ມສູງຂຶ້ນ ແລະລາຄາກໍສູງຂຶ້ນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນມາຈາກປະເທດຈີນ. ໃນຖານທີ່ເປັນຜູ້ຜະລິດຢາງລາຍໃຫຍ່ທີ່ສຸດອັນດັບທີ່ສາມຂອງໂລກ, ຫວຽດນາມຈຶ່ງເປັນຜູ້ທີ່ມີບົດບາດອັນສຳຄັນຢູ່ໃນໂລກ, ແລະບໍລິສັດ HAGL ແລະກຸ່ມບໍລິສັດ VRG ເປັນຜູ້ຄຸນການຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ. ເນື່ອງຈາກເກີດມີຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານທີ່ດິນຢູ່ໃນປະເທດຂອງເຂົາເຈົ້າແລ້ວ, ທັງສອງບໍລິສັດຈຶ່ງໄດ້ຫັນເຂົາມາສູ່ປະເທດເພື່ອນບ້ານຕີ: ກຳປູເຈຍ ແລະ ສປປ ລາວ.

ລັດຖະບານກຳປູເຈຍ ແລະລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໄດ້ອະນຸມັດທີ່ດິນຂະໜາດໃຫຍ່ໃຫ້ ແລະບໍ່ໄດ້ໃສ່ໃຈກັບກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດ ແລະສົ່ງແວດລ້ອມເລີຍ. ຮອດທ້າຍປີ 2012, ເນື້ອທີ່ດິນຢູ່ໃນກຳປູເຈຍ 2.6 ລ້ານເຮັກຕາ ແມ່ນໄດ້ຖືກປ່ອຍໃຫ້ເຊົາ, ໃນນັ້ນ 1.2 ລ້ານເຮັກຕາຂອງຈຳນວນນີ້ແມ່ນສຳລັບຢາພາລາ. ຊາວໜ້າເປີເຊັນຂອງທີ່ດິນນີ້ແມ່ນຖືກອະນຸມັດໃຫ້ກັບເສດຖືກຸລະກິດ 5 ຄົນທີ່ມີອິດທິພິນທີ່ສຸດຂອງກຳປູເຈຍ, ເຊິ່ງນີ້ເປັນຕົວຢ່າງອັນຈ່າຍໆວ່າ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມີຄ່າຂອງປະເທດໄດ້ຖືກບຸກຄົນທີ່ມີອິດທິພິນໄຂວ່ອຄວ້າເອົາແນວໃດ ເຊິ່ງເຂົາເຈົ້າກຳລັງຮັງມີຂັ້ນຢ່າງໄວວາ, ໃນຂະນະທີ່ປະຊາກອນຂອງປະເທດຈຳນວນໜຶ່ງສ່ວນສາມຢັ້ງດຳລົງຊີວິດຢູ່ດ້ວຍເງິນລາຍຮັບຕໍ່ກວ່າ 0.61 ໂດລາຕໍ່ມື້. ໃນຂະນະດູງວັນ, ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ, ກໍ່ມີເນື້ອທີ່ດິນຢ່າງໜ້ອຍ 1.1 ລ້ານເຮັກຕາ ທີ່ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການສຳປະຫານທີ່ດິນຕາມຂະບວນການທີ່ໝາຍໄວ້ວ່າຂາດການປົກສາຫາລື ແລະເປັນການບັງຄັບໄລ່ທີ່ອກໄປ.

ຜົນກະທົບທາງລົບຈາກກິດຈະກຳຂອງບໍລິສັດ VRG ແລະ HAGL ແມ່ນເປັນເລື່ອງຍາກທີ່ຈະກ່າວໄປເກີນຄວາມເປັນຈີ່ໄດ້. ຄົນຜູ້ທີ່ອິດຫຼືຮູ້ວ່າບໍລິສັດໄດ້ຮັບການອະນຸມັດໃຫ້ທີ່ຕິດແລ້ວ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອເຫັນລົດດຸດມາຮອດແລ້ວ. ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແມ່ນມີຄວາມຫຼຸກາຍາກ, ປະເຊີນກັບບັນຫາການອິດເຂົ້າ ແລະນັ້າ ແລະໄດ້ຮັບຄ່າຊົດເຊີຍພຽງເລັກນອຍ ຫຼືບໍ່ໄດ້ເລີຍກໍ່ມີ. ປ່າຊັ້າ ແລະຂຸມັງສົບຂອງບັນພະບູລຸດຂອງຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນທີ່ກໍາລາຍ. ເມື່ອເຂົ້າເຈົ້າຕໍ່ສູ້, ຊຸມຊົນກໍຈະປະເຊີນໜ້າກັບຄວາມຮຸນແຮງ, ການຈັບກຸມ ແລະການກັກຂັງດ້ວຍມີຂອງກອງກຳລັງຮັກສາຄວາມສະຫງົບຂອງກຳປຸງເຈຍທີ່ມີອາວຸດຄົບມີ ເຊິ່ງເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບເງິນເດືອນຂອງຜູ້ລົງທຶນ.

ທັງສອງບໍລິສັດມີສ່ວນພົວພັນຢູ່ໃນການທາງປ່າໄມ້ທີ່ເຕີຍທີ່ກໍາແຕະຕ້ອງມາກ່ອນຢູ່ພາຍໃນ ແລະເກີນເຂດສໍາປະທານຂອງເຂົ້າເຈົ້າ, ເຊິ່ງກໍເປັນການຂັດກັບຂັ້ນຍັດຕ່າງໆໃນກົດໝາຍ. ບໍລິສັດ HAGL ຖືກກ່າວຫາວ່າ ໄດ້ຮັດສັນຍາກັບເສດຖື່ມີອິດຫີ່ພົນຂອງກຳປຸງເຈຍ ເພື່ອຕັດ ແລະປຸງແຕ່ງໄມ້ຈາກບ່ອນສໍາປະທານຂອງເຂົ້າເຈົ້າ. ເຫັນໄດ້ວ່າບໍລິສັດທັນສ່ວນຂອງບໍລິສັດ VRG ມີສາຍພົວພັນຂັ້ນສູງກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດຖະບານກຳປຸງເຈຍ ແລະເປັນທັນສ່ວນກັບບໍລິສັດຕ້າໄມ້ເຕື່ອນຊື່ດັງນຳອີກ.

ຄວາມລັບຂອງບໍລິສັດແມ່ນເປັນປັດໃຈອັນສໍາຄັນອັນຫຼົງທີ່ເຮັດໃຫ້ບໍລິສັດ HAGL ແລະ VRG ປິດບັງຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງທາງດ້ານຜົນປະໂຫຍດໃນການຖືກອງຍາງພາລາ ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ວ່າ ມີການອະນຸຍາດໃຫ້ເກີນລະດັບທີ່ກົດໝາຍກຳປຸງເຈຍອະນຸຍາດໃຫ້ໃນການໃຊ້ສິດການສໍາປະທານຫ້າ ທາລືບທິກາເຫຼົ່າ ຕາມລຳຕັບ.

ເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດຖະບານຢູ່ໃນປະເທດກຳປຸງເຈຍ ແລະ ສປປ ລາວ ມີສ່ວນອັນສໍາຄັນຢູ່ໃນບັນຫານີ້. ເຂົ້າເຈົ້າໄດ້ຮັບໃບອະນຸຍາດການສໍາປະທານໃນທາງທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍຂອງເຂົ້າເຈົ້າ ແລະກໍບໍ່ສາມາດດໍາເນີນການອັນໄດ້ໄດ້ເມື່ອບໍລິສັດ HAGL ແລະ VRG ບໍ່ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍເຫຼົ່ານີ້ແບບເປີດເຜີຍ. ເຖິງແນວໃດກໍ່ຕາມ, ບໍ່ມີທາງໄດ້ທີ່ຈະໄປເອົາຜິດກັບບໍລິສັດ HAGL ຫຼື VRG ທີ່ບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ວຽກທີ່ຜິດກົດໝາຍຂອງເຂົ້າເຈົ້າໄດ້, ແລະທັງສອງບໍລິສັດຈະຕັ້ງໄດ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍດ່ວນ.

ນັກລົງທຶນຍົງຍາລາ

ເປັນການເປີດເຜີຍບົດບາດອັນກຳອິດຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນສາກົນຢູ່ໃນການໄຂ່ວຄວ້າເອົາທີ່ຕິດໃນເຫຼົ່ານີ້. ທະນາຄານດອຍຊ໌ ແບ່ງຄ່າ ເປັນຜູ້ຖື້ນຫຼາຍລ້ານໂດລາຢູ່ໃນທັງສອງບໍລິສັດ, ໃນຂະນະທີ່ IFC ເຊິ່ງເປັນປີກໍ່ໃນການສະໜອງເງິນຂອງທະນາຄານໂລກນັ້ນກໍລົງທຶນຢູ່ໃນບໍລິສັດ HAGL. ການລົງທຶນເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນກົງກັນຂ້າມຊັດເຈນກັບທັງຄຳໜັນສັນຍາຕໍ່ສັງຄົມຂອງສະຖາບັນຕໍ່ກັບຫຼັກການປະຕິບັດທີ່ມີຈັນຍາບັນ ແລະຍືນຍົງ, ເຊັ່ນດູວກັບພາລະບົດບາດອັນຕົ້ນຕໍ່ຂອງທະນາຄານໂລກທີ່ຈະລົບລັງງານຄວາມຫຼຸກາຍາກ.

ບົດລາຍງານນີ້ຍັງສະຫອນໃຫ້ເຫັນເຖິງການຂາດກົດລະບົງບຸນຄຸມຄອງສາກົນ ເພື່ອບ້ອງກັນບໍລິສັດ ແລະຜູ້ໃຫ້ທຶນໃນການເລັ້ງການໄຂ່ວຄວ້າທີ່ຕິດໃນຢູ່ໃນປະເທດທີ່ຫຼຸກາຍາກທີ່ສຸດຂອງໂລກ. ມີຄວາມຈຳເປັນຕົ້ງໄດ້ດໍາເນີນມາດຕະການຕໍ່ໄປນີ້ຢ່າງເລັ້ງດ່ວນຄື:

- ລັດຖະບານຂອງກຳປຸງເຈຍ ແລະ ສປປ ລາວ ຄວນຈະຍົກເລີກການສໍາປະທານຂອງບັນດາບໍລິສັດຕໍ່ໄປນີ້ຄື: ອ້າຍນ້ອງເຮັງ (Heng Brother), CRD, ຫວງ ແອຢາດາບ (Hoang Anh Oyadav),

ຫວັງ ແອງ ມາງ ຢ່າງ (Hoang Anh Mang Yang), ກ្មោងបុក (Krong Buk), ດອງພູ (Dong Phu), ດອງ ໄນ (Dong Nai), ຕັນ ບຸງນ (Tan Bien), ບໍລິສັດ ຫວງ ແອງ (Hoang Anh) ອັດຕະປີ, LVFG, HAGL ເຊກອງ ແລະ ບໍລິສັດ VRG ແລະ HAGL,

- ລັດຖະບານຫັງສອງປະເທດຄວນໄຈທຸກວຽກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆຂອງບໍລິສັດ VRG ແລະ HAGL, ໃຫ້ມີການສືບສວນເບິ່ງການດຳເນີນການຂອງບໍລິສັດ ແລະ ສົ່ງດຳເນີນຄະດີໃນບ່ອນທີ່ພົບເຫັນມີກິດຈະກຳທີ່ຜິດກົດໝາຍ;
- ທັງສອງລັດຖະບານຕົ້ນຄວນຢຸດການຕິດໄມ້ຜິດກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສຳປະການ ແລະ ລົງໂທດຜູ້ກະທຳຜິດທຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ທະນາຄານ ດອຍຊ ແບງຕ ແລະ IFC ຄວນໃຊ້ຂັ້ນຕອນເລັ່ງດ່ວນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ບໍລິສັດ HAGL ແລະ VRG ປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂຮຽກຮ້ອງທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງສະຖາບັນການເງິນ ແລະ ສົ່ງແວດລ້ອມຂອງບໍລິສັດ ແລະ ຕໍ່ທາງສັງຄົມ. ສະຖາບັນການເງິນຫັງສອງຄວນຖອນອອກຈາກການສະໜັບສະໜູນບໍລິສັດ HAGL ແລະ VRG ຖ້າບໍລິສັດບໍ່ດຳເນີນການແກ້ໄຂໃຫ້ຄົບຖ້ວນສຳເລັດພາຍໃນທີ່ກາເດືອນ;
- ທາງ IFC ຕົ້ນດຳເນີນການທຶນທວນຄືນໃນລະດັບກ້ວາງຂວາງຕໍ່ກັບການໃຫ້ບໍລິສັດສາຂາທາງດ້ານການເງິນກູ້ຍືມເງິນ ແລະ ສ້າງຍຸດທະສາດເພື່ອເພີ່ມຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ;
- ທຸກລັດຖະບານຈະຕົ້ນສ້າງ ແລະ ບັງຄັບໃຊ້ກົດລະບູບທີ່ປະຕິບັດໄດ້ໃນສາງນິນຕໍ່ກັບການແກ້ໄຂເລື້ອງການໄຂ່ວ່ອຄວາທີ່ດິນ. ກຸ່ມຜູ້ນຳ G8 ຄວນໃຫ້ເວລາກັບການໃຫ້ສັນຍາຢູ່ໃນກອງປະຊຸມສຸດຍອດຂອງເຂົາເຈົ້າໃນເດືອນມີທຸນາ 2013 ເພື່ອຄຸ້ມຄອງກິດຈຳການລົງທຶນໃນທີ່ດິນຂັ້ນຊາດຂອງບໍລິສັດ ທີ່ໄດ້ລົງທະບຽນຢູ່ພາຍໃນປະເທດຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ. ລັດຖະບານທີ່ໄລກຄວນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບົດແນະນຳຄວາມສະໜັກໃຈວ່າດ້ວຍການປົກຄອງທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກຳມະສິດ, ລວມທັງການນຳເອົາເຂົາເຈົ້າສູ່ຊຸດມາດຕະຖານການປະພິດປະຕິບັດທີ່ຜູ້ກັດໝາຍສຳລັບບໍລິສັດລົງທຶນໃສ່ດ້ານທີ່ດິນ.

2) ຂໍສະຫຼຸບຕົ້ນຕຳ

1) ນັກລົງທຶນປາງພາລາໃໝ່, ບໍລິສັດ ຫວງ ແອງ ເຢຍ ລາຍ ແລະ ກຸ່ມບໍລິສັດປາງຫວູດນາມ ກຳລັງທຳລາຍວິທີຊີວິດຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສົ່ງແວດລ້ອມຢູ່ໃນໄລຍະເລັ່ງດ່ວນໃສ່ຢາງຂອງເຂົາເຈົ້າຕື່ມ:

- ບັນຍຸໃນພື້ນທີ່ບ່ອນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສຳປະການປາງພາລາທີ່ບໍລິສັດເຖິ່ງນີ້ ຫຼືບໍລິສັດສາຂາຂອງເຂົາເຈົ້າເປັນເຈົ້າຂອງນັ້ນແມ່ນສູນເສຍທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ໄປຈຳນວນມະຫາສານ. ດ້ວຍຜົນທີ່ເກີດຂຶ້ນມານັ້ນ, ຫຼາຍຄອບຄົວກຳລັງປະເຊີນໜ້າກັບຄວາມທຸກຍາກ, ໃນຂະນະທີ່ປ່າຊັ້ນ ແລະ ຊຸມຝັງສືບຖືກໍາທໍາລາຍໄປ;
- ກຸ່ມຊົນເຜົ່າຕ່າງໆແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນຢ່າງຮຸນແຮງຈາກຜົນກະທົບເຖິ່ງນີ້ເປັນສ່ວນງ່າໄປ, ແມ້ວ່າສິດທິຕໍ່ທີ່ດິນແລະ ຊຸບພະຍາກອນຂອງເຂົາເຈົ້າຈະມີການປົກປ້ອງພິເສດພາຍໃຕ້ກົດໝາຍສາງນິນກໍ່ຕາມ;
- ບັນດາບໍລິສັດເຖິ່ງນີ້ ຫຼືກຸ່ມບໍລິສັດສາຂາຂອງເຂົາເຈົ້າເປັນຜູ້ທາງບໍ່ໄມ້ທີ່ບໍ່ເຕີຍແຕະຕ້ອງມາກ່ອນຢ່າງຜິດກົດໝາຍ, ເຊິ່ງກໍລວມມີຫັງໄມ້ແດງ ແລະ ຂະນິດໄມ້ທີ່ປົກປ້ອງອື່ນໆ ຫັງທີ່ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ເກີນເຂດສຳປະການຂອງເຂົາເຈົ້າ;

- ໄອກາດໃນການຈັງຄົມເຂົ້າເຮັດວຽກຢູ່ໃນສວນປຸກຂອງບໍລິສັດ HAGL ແລະ VRG ແມ່ນມີຈຳກັດ. ໃນບ່ອນທີ່ເປີດໃຫ້ມີການຈັງງານຢູ່, ສະພາບການເຮັດວຽກພັດບໍ່ດີ.

2) ບໍລິສັດ ຫວງ ແອງ ເຢຍ ລາຍ ແລະ ກຸ່ມບໍລິສັດຢາງຫວູດນາມ ໄດ້ມີການລະເລີຍຕໍ່ກົດໝາຍຢ່າງເປັນ ລະບົບ:

- ບໍລິສັດ ຫວງ ແອງ ເຢຍ ລາຍ ແລະບັນດາບໍລິສັດຫຸ້ນສ່ວນແມ່ນໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດໃຫ້ເນື້ອທີ່ດິນ ທັງໝົດ 81,919 ເຮັດວຽກ, ຢູ່ໃນນີ້, 47,370 ເຮັດວຽກແມ່ນຢູ່ກຳປູເຈຍ, ເຊິ່ງຕາມກົດໝາຍແລ້ວແມ່ນຈະ ຈຳກັດໃຫ້ໄດ້ພູງແຕ່ 10,000 ເຮັດວຽກ ຕໍ່ບໍລິສັດເຖິງນັ້ນ;
- ກຸ່ມບໍລິສັດຢາງຫວູດນາມ ແລະບັນດາບໍລິສັດຫຸ້ນສ່ວນແມ່ນໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດໃຫ້ເນື້ອທີ່ດິນທັງໝົດ 200,237 ເຮັດວຽກ, ຢູ່ໃນນີ້ 161,344 ແມ່ນຢູ່ກຳປູເຈຍ. ອັນນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າບໍລິສັດ VRG ແລະ ບໍລິສັດສາຂາມີການຖືກອງທີ່ດິນທັງໝົດເກີນຂີດຈຳກັດທີ່ກົດໝາຍອະນຸຍາດສືບທິກາເທົ່າ;
- ຄວາມສາມາດຂອງທັງສອງບໍລິສັດທີ່ໄດ້ມີການຄອບຄອງສຳປະຫານທີ່ດິນເກີນລະດັບກົດໝາຍກຳນົດຢູ່ ໃນກຳປູເຈຍ ແມ່ນເຫັນວ່າເປັນຜົນເກີດຂຶ້ນມາຈາກການປິດບັງຄວາມເປັນເຈົ້າຂອງຜົນປະໂຫຍດໃນລະ ດັບອັນຊັບຊັ້ນຂອງບໍລິສັດແຊລ;
- ທັງສອງບໍລິສັດໄດ້ສ້າງສາຍພົວພັນກັບເຈົ້າຫຼັກທີ່ການເມືອງລະດັບສູງຂອງກຳປູເຈຍ ແລະໄດ້ຈັງເອົາສະ ມາຊີກະຂອງກອງກຳລັງຮັກສາຄວາມປອດໄພຕິດອາວຸດເວນຍາມເຂດສຳປະຫານຂອງເຂົ້າເຈົ້າ;
- ທັງສອງບໍລິສັດໄດ້ລະເລີຍຕໍ່ການປົກປ້ອງທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມຕາມກົດໝາຍຢ່າງເປີດເຜີຍ ໃນໄລຍະຜ່ານມາໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບໂທດອັນໄດ. ບໍລິສັດ ຫວງ ແອງ ເຢຍ ລາຍ ຍອມຮັບຕໍ່ສັງຄົມວ່າ ການ ດຳເນີນການຂອງເຂົ້າເຈົ້າຢູ່ໃນສອງປະເທດແມ່ນບໍ່ເປັນໄປຕາມກົດໝາຍ;
- ທາງອົງການ Global Witness ໄດ້ສະແດງຫຼັກຖານຢູ່ໃນບົດລາຍງານນີ້ຕໍ່ບໍລິສັດ HAGL ແລະ VRG ຢູ່ໃນເດືອນ ສິງຫາ 2012, ທີ່ສະເໜີໃຫ້ເຂົ້າເຈົ້າດຳເນີນການຂອງຕົນເອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍແຫ່ງ ຊຸດເປັນຢ່າງໜ້ອຍ, ລີເລີມຂະບວນການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງກັບຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບ ແລະເປີດເຜີຍ ເອກະສານ ສຳຄັນຕໍ່ສັງຄົມ. ປະກິດວ່າບໍ່ມີບໍລິສັດໄດ້ດຳເນີນການອັນໄດຕາມການຮ້ອງຂໍເຫຼົາມີນັບແຕ່ ນັ້ນມາ.

3) ສະຫະພັນການເງິນສາກົນ ແລະ ທະນາຄານ ດອຍຊໍ ແບງຄໍ ກຳລັງໃຫ້ການສະໜອງເງິນໃນການດຳເນີນ ການຂອງບໍລິສັດ ຫວງ ແອງ ເຢຍ ລາຍ ແລະ ກຸ່ມບໍລິສັດຢາງຫວູດນາມ ເຂົ້າໃນການລະເມີດຄໍາໜັ້ນສັນຍາຕໍ່ ສັງຄົມ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມຂອງເຂົ້າເຈົ້າຕີ:

- ສະຫະພັນການເງິນສາກົນລົງທຶນປະຈຸບັນ 14.95 ລ້ານໂດລາ ຢູ່ໃນກອງທຶນຂອງຫວູດນາມ ເຊິ່ງເຫຼົກ ຊັບເກືອບຫ້າເປີເຊັນຢູ່ໃນບໍລິສັດ ຫວງ ແອງ ເຢຍ ລາຍ;
- ທະນາຄານ ດອຍຊໍ ແບງຄໍ ມີຄວາມສຳພັນທາງດ້ານສະຖາບັນຫຼາຍດ້ານກັບບໍລິສັດ ຫວງ ແອງ ເຢຍ ລາຍ, ລວມທັງຫຼຸ້ນຈຳນວນ 3.4 ລ້ານຫຼຸ້ນ, ເຊິ່ງມີມູນຄ່າເກືອບ 4.5 ລ້ານໂດລາ. ທະນາຄານຢູ່ໃຫ້ຫຼຸ້ນ ຈຳນວນ 1.2 ລ້ານຫຼຸ້ນຢູ່ໃນບໍລິສັດ ດົງພູ (Dong Phu) ທີ່ເປັນບໍລິສັດຢູ່ໃນກຸ່ມບໍລິສັດຢາງຫວູດນາມ, ທີ່ປະຈຸບັນມີມູນຄ່າເຖິງ 3.3 ລ້ານໂດລາ;

- ຫັງສະຫະພັນການເງິນສາກົນ ຫຼື ທະນາຄານ ດອຍຊໍ ແບງຄໍ ບໍໄດ້ດໍາເນີນການເອົາໃຈໃສ່ທີ່ພູງພໍຕໍ່ກັບ ບໍລິສັດ HAGL ແລະ VRG ໃນການໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຄໍາໝັ້ນສັນຍາໃນການເອົາໃຈໃສ່ທ່າງດ້ານສັງຄົມ ແລະສົ່ງແວດລ້ອມ.

4) ຫຼັກຖານທີ່ໄດ້ສະແດງຢູ່ໃນບົດລາຍງານນີ້ເຂົ້າກັນກັບຮູບແບບຄວາມຫຼື້ນເຫຼວຂອງການປົກຄອງ ແລະການລະເມີດສິດທິມະນຸດທີ່ເຕີດຂຶ້ນຢູ່ໃນກຳປູເຈຍ ແລະ ສປປ ລາວຕີ:

- ອອດທ້າຍປີ 2012, ລັດຖະບານກຳປູເຈຍໄດ້ໃຫ້ສໍາປະທານທີ່ດິນຫັງໝົດ 2.6 ລ້ານເຮັດວຽກ. ອັນນີ້ເຖິງກັບ 73% ຂອງທີ່ດິນສາມາດປູກັຟໄດ້ຂອງປະເທດ ແລະມີຈຳນວນ 400,000 ຄູ່ຮັບຜົນກະທິບໍ່ໃນແຕ່ສະເພາະສືບສອງແຂວງເຖິງນັ້ນ;
- ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ການສໍາປະທານທີ່ດິນຢ່າງໜ້ອຍ 1.1 ລ້ານເຮັດວຽກ, ເຖິງກັບຫັກເປີເຊັນຂອງເນື້ອທີ່ປະເທດ. ອັນນີ້ໄດ້ມີຜົນກະທິບຕໍ່ບ້ານຫັງໝົດທີ່ວປະເທດປະມານ 13%;
- ຢູ່ຫັງສອງປະເທດ ການສໍາປະທານທີ່ດິນແມ່ນໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ຢູ່ພາຍໃນປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດ ແລະ ຖືກຮັບຮູ້ວ່າເປັນຕົວຂັບເຄື່ອນຕົ້ນຕົ້ນໃນການທຳລາຍປ່າໄມ້;
- ບັນດາຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບ ແລະກຸ່ມອົງການຈັດຕັ້ງຫາງສັງຄົມ ຜູ້ທີ່ອອກປາກຕ່ວ່າກັບການໃຫ້ສໍາປະທານເຖິງນີ້ແມ່ນຕົກຢູ່ໃນທ່າປະເຊີນໜ້າກັບໄພຂຶ້ນຊູ່ ແລະການລະເມີດສິດທິມະນຸດເພີ່ມຂຶ້ນທີ່ກະທຳການໂດຍບໍລິສັດ ແລະອຳນວຍການປົກຄອງຂອງລັດ. ເນື້ອປະຊາຊົນໃຊ້ຄວາມພະຍາຍາມຈະເອົາທີ່ໃນແປ່ປ່າໄມ້ຂອງເຂົ້າເຈົ້າກັບຄືນ, ເຂົ້າເຈົ້າຖືກຂຶ້ນຊູ່, ຖືກກັກຂັ້ງ ແລະແມ້ແຕ່ຖືກກອງກຳລັງຮັກສາຄວາມປອດໄພຢູ່ໃນການໄດ້ຮັບເງິນເດືອນຂອງຜູ້ສໍາປະທານນັ້ນ.

5) ຍັງບໍ່ຫັນມີກອບກຳນິດຂອງສາກົນໃນການຜູ້ກັມດ ເຊິ່ງຈະສາມາດກຳຈັດບັນຫາການໄຂ່ວັດວາເອົາທີ່ດິນ ແລະການດໍາເນີນການຜິດກົດໝາຍຂອງບໍລິສັດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ບໍລິສັດ ທວງ ແອງ ເຢຍ ລາຍ ແລະ ກຸ່ມບໍລິສັດຢາງຫວັງດຸນມາ. ຈຳເປັນຕົ້ອງມີກອບກຳນິດດັ່ງກ່າວເລັ່ງດ່ວນ ເພື່ອປ້ອງກັນການລ່ວງລະເມີດຢູ່ໃນປະເທດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ກຳປູເຈຍ ແລະ ສປປ ລາວ, ເຊິ່ງເປັນບ່ອນທີ່ລັດຖະບານບໍ່ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍທີ່ໄດ້ອອກແບບມາເພື່ອປົກປ້ອງປະຊາຊົນພົນລະເມືອງທີ່ໄປ.

ເນື້ອໄດ້ສືບຖາມເບິ່ງແລ້ວ, ຫາງບໍລິສັດ HAGL ຍືນຍັນວ່າມີສວນປຸກຢາງພາລາໃນເນື້ອທີ່ຫັງໝົດ 46,752 ເຮັດຕາ ຢູ່ໃນກຳປູເຈຍ ແລະ ສປປ ລາວ, ແຕ່ກໍປະຕິເສດບໍ່ຮູ້ເລື່ອງຂໍ້ຂັດແຍ້ງກັບຊຸມຊົນຫ້ອງຖື່ນ ຫຼືການມີສ່ວນພົວພັນກັບກົດຈະກຳຜິດໝາຍ. ໃນຂະນະດູງກັນນັ້ນ ບໍລິສັດ VRG ໄດ້ກ່າວວ່າ ຫຼັກຖານທີ່ນຳມາສະແດງຕໍ່ເຂົ້າເຈົ້ານັ້ນບໍ່ແມ່ນຄວາມຈິງ, ແຕ່ກໍໄດ້ປະຕິເສດທີ່ຈະຍືນຍັນເຖິງສະຖານະພາບ ຫຼືການຄອບຄອງການດໍາເນີນງານຢາງພາລາຂອງຕົນເອງຢູ່ໃນປະເທດໄດ້ໜຶ່ງ.